

Tenåring på 86.

Det er malmklang i stemmen. Øynene har enda et farlig glimt og minner om ungdommelig sjarme en bare kan ønske seg selv. Med tankegang klar som krystall, forteller han som et levende leksikon om gamle dager.

Dæ va den 17. februar 1915. Dæ va dæ åre han Mekal fekk “Gyda”. Vi fekk søtten krone hundra i Lofoten. Va dæm under 3 kg, måtte du late to for en.

Når en ser Olaf Markusen fra Gryllefjord, født i 1879, skulle en tro årstallet var en trykkfeil og at mannen sto på startstreken her i livet.

Eg var på sildefiske første gangen da eg va 16 år. Dæ va forresten i 1895. Eg rodde mæ han Leonart Jakobsa i fra Trollvika. Sia eg va 17 år har eg rodd samtlige sesonga i Gryllefjord. Dæ va ei fæl tid. Probleman for omkring øyran på dæ så du ikkje fekk tid å tenke på dæm. Dæ va godt i så måte.

Eg huse det åre vi fekk sægelskøyte. Da fain de forbaska oppkjøparan i Lofoten på at dæm skulle ha storhuinnder på 120 stokka. Vi rodde då for Ballstad. Vi fekk 33 krone for hundra. Mæn så kom dæ nåken tøva mæ daglina. Dæm ødela heile markede og prisen blei senka tel søtten krone.

Vi hadde 180 krone i vinterlott det åre.

Vi rodde austfinnmarka i 1907. Dæ va et uhorvelig vær heile tia. Lotten blei såleis bare søtten krone. Når vi då kom heim, sto lensmann i dørhålle å venta på oss. Hadde du då ikkje pengan klar eller betalt skatten, så blei dæ painting. Gud fader for en hjertelaus fyr. Hadde du ei geit så tok han ho. Sat du å åt suppa når du såg han kom, så måtte du være snar å slurp' ho i deg, ellers tok han ho mæ seg. Va du heilidig så bærga du tallerken. Men dæ e vel dæm som sei: "Kvær kjyv i si næring."

Eg huse en gang vi kom tel Hellemo i Tyssfjord. Vi såg huse tel neskongen og trudde dæ va milionæra som bodde der. Mæn nå vi kom innafor odden, såg vi bære gammele og vettskræmte kjærringe som stakk håvet ut av gamluka. Boinnnn sprang som om den onde hadde komme på besøk. Vi måtte låkke dæm mæ sokkerkavring før å få dæm stagga. Du veit det va no egentlig vækjen vi va ute ætte. Dæm fekk vi tak i først når vi hadde blitt godvænna mæ gluntan.

I Sjursnes i Ulsfjord reiv vi fôre suint på trøya te en glunt og stappa dæ fuilt mæ sokkerkavring. Faren sto og så på. Han va bære glad te. Dæm hadde ikkje ete dein dagen. Han såg ut som et fuggelskræmsell då vi va ferdig med han. Eg glømme ikkje den gluinten. Han klagå ikkje, men gud

hjelpe meg kor svuilton og fråsen han va. Eg trur han læste tankan te faren.

Blei vi sjuk måtte vi være det tel dauen kom å befridde oss. Dæ va pengan og naturen som bestemte kæm av oss som skuille leve videre. Penga tel dokter hadde vi ikkje.

Boinnan hannes Joakim blei engang sjuk slik at han ikkje kunne ro feske. Dæ va endå på vårparten i 1892. Hain Joakim va en slitar, mæn no blei han nødd tel å gå tel fattiforstandaren og be om hjelp. Veit du ka han fekk tel svar? Ja, å dæ va så eg hørte på! “Ka i farken, har du ete det mele du fekk i forige veka?” Dæ kokte i i mæ! Han Joakim va en strævsom kar. Dæ va tongt nok for han å gå denne veien, og så fekk han slengt dettan i tryne ættepå.

Eg har all dri vore mæ på et forlis sjøl om vi hadde dårlige vær. Eg huse ein gong vi satt vi satt i dorrien i atten tima. De andre sleit, og vi kunne ikkje slæppe. Vi fekk slengt tel oss en boks melk for å hoille ut. Ætterpå va dæ sløyning tel langt på natt og så stå opp klåkka fire om mårran. Nævan såg ut som siropskake av frost og slit. Fingran ligna mæst på dværgbjørkrøtter.

Mæn dæ blei no tid tel en fest i dein tia og. Dæm va litt krangelaktig folk i Vardø. Vi måtte nesten ta oss litt vin før vi gjekk på lainn. Før å mote oss opp litt. Ein gong eg og han Ola hadde vore på lainn og kjøpt ett kg. egg, kom der

en kar og bau oss på juling. Men då blei han Ola arg. Han daska eggposen i håve på ham så plomman rein som kåbbspya nedover frontpartie. Han mangla ikkje eggekvitestoff heller. Dæ va synd på eggan og hasard med pengan. Dæm kåsta 5 øre stykkje den gongen.

Dagen før julaftan i 1884, sætte vi mårralina. Vi rodde ut klåkka 2 om natta. Å bakse mæ åran heilt tel Svensgruinen va tongt. Vi kom inn klåkka 21.00 næste dag uten en spor i båten. Dårli mat hadde vi, dårli råd ga oss ingen muligheit for kaffe. Uten kaffe og termos måtte vi drekke kailt vann tel ei tørr brøskiva. Eg overlevde dein jula og.

Her står eg og kain ikkje anna. Doktoren har endå ikkje pekka på mett brøst. Men no har eg fått jekt i en fot.

Alvin.